

Anders Anagrius
Chef nämndkontor barn och utbildning
08 560 391 92
anders.anagrius@ekero.se

PM verksamhetsredovisning per mars 2015

Dnr BUN15/5-042

Sammanfattning

Det periodiserade utfallet för nämndens ansvarsområde redovisas i bilaga 1. Totalt redovisas ett positivt utfall för verksamhetsåret i förhållande till budget om 1 900 tkr. Nämndens verksamhetsområde påverkas i allt väsentligt av befolkningsutvecklingen. Sker förändringar märks de snabbt i antalet barn/elever i de olika verksamheterna och därmed i de kostnader som nämnden har. Volymerna redovisas i bilaga 2.

Den ekonomiska prognosen för helåret är gjord utifrån försiktighetsprincipen. I prognosen finns en viss marginal för att volymerna kan bli något högre utan att prognostiserade utfallet ska bli väsentligt lägre. Risken för ett lägre utfall än prognosen för helåret avseende nämndens ansvarsområde på helhetsnivån bedöms därför som liten.

1. Ekonomiskt utfall och prognos

Totalt redovisas ett utfall för årets första 3 månader ett utfall på 3 280 Tkr. Hälften av överskottet för perioden kan hänföras till förskola där lägre kostnad för särskilt stöd samt ännu ej utbetalda engångskostnader påverkar.

Nämndens verksamhetsområde som helhet påverkas i allt väsentligt av befolkningsutvecklingen. Sker förändringar märks de snabbt i antalet barn/elever i de olika verksamheterna och därmed i de kostnader som nämnden har.

Inom hela området förskola och pedagogisk omsorg redovisas ett utfall för perioden på 2 129 tkr. Volymavvikelserna för förskola i egen regi i förhållande till budget är små. Det positiva utfallet om ca 1 500 tkr här handlar dels om att medel för pedagogisk utveckling betalas ut efter mars månads utgång. Dels handlar det om att budgeterade medel avsatta för att stödja vidareutbildning av pedagogisk personal inom förskola till förskollärare inte har ianspråktagits fullt ut under perioden. Kostnaderna för särskilt stöd är också lägre än förväntat. För helåret pronostiseras ett överskott för kommunala förskolor om 500 tkr.

Antalet barn inom fristående förskolor är i nivå med budget liksom resultatet för perioden är i nivå och prognosen för helåret. Antalet barn inom pedagogisk omsorg fortsätter att minska och ger ett positivt utfall i prognosen för helåret om 500 tkr.

För området barnomsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds förväntas inte de budgeterade medlen tas i anspråk fullt ut och ett överskott om 500 tkr pronostiseras.

Sammantaget prognostiseras för förskola och pedagogisk omsorg ett utfall avseende helåret på 1 700 tkr.

Skolbarnsomsorgen redovisar mindre avvikelser för perioden i förhållande till budget. Fritidshem i egen regi redovisar ett utfall för perioden i nivå med budget. För helåret prognostiseras ett underskott om 400 tkr då kostnad för särskilt stöd belastar posten men budgeteras inom grundskola. Fler barn i fritidshem i fristående verksamheter än budgeterat förväntas för helåret innebära ett underskott om - 300 tkr.

Inom grundskolan är utfallet för perioden svagt positivt och för helåret prognostiseras ett positivt utfall om 900 tkr. I prognosen har hänsyn tagits till att engångsbelopp för bl.a. högre måluppfyllelse och IKT-satsning ännu ej betalats ut. Volymavvikelsena är totalt sett små men det är fler elever i fristående skolor och skola i annan kommun är budgeterat. Det genererar en något högre kostnad per elev då ett schabloniserat lokalbidrag per elev utbetalas till friskolor medan lokalkostnaden i den kommunala verksamheten belastar nämndens budget utifrån faktisk självkostnad och varierar inte med elevantal. Det gör att volymavvikelser för fristående verksamheter får en något större effekt på nämndens budgetram än motsvarande avvikelse inom den egna regionen. För de fristående verksamheterna prognostiseras ett negativt utfall för helåret om - 1 100 tkr.

För skolskjutsar redovisas ett underskott om ca - 200 tkr för perioden. Kostnader för busskort belastar i huvudsak 1:a och 3:e kvartalen under året. Någon periodisering med anledning av detta är inte gjord men förhållandet är väl känt och prognosen för helåret är gjord med hänsyn till det.

En ny upphandling av skolskjutsar började gälla från hösten 2014. Viss hänsyn till ökade kostnader är inberäknat i budget för detta men det finns en risk för ökade kostnader inom området.

Grundskolan redovisar ett positivt utfall för perioden om 600 tkr. Området är extra känsligt för volymförändringar. En förändring med 1 elev mer eller mindre under året kan avgöra om utfallet blir positivt eller negativt. Trots att det är tidigt prognostiseras ett motsvarande positivt utfall för helåret.

Individuella gymnasiet är en volymmässigt liten verksamhet som finansieras med anslag. Till det kommer att verksamheten har vissa intäkter främst för elever från andra kommuner som tillförs enheten. Sammantaget prognostiseras därför ett positivt utfall förhelåret om 300 tkr.

Gymnasieverksamhetens utfall i övrigt är till övervägande del styrt av volymförändringar. För perioden redovisas dock ett mindre underskott om - 400 tkr trots något färre elever än budgeterat. Något fler elever i de yrkesförberedande programmen, som är dyrare än det studieförberedande, än tidigare påverkar.

Antalet gymnasielever har minskat succesivt under de senaste åren. Förändringen syns också i statistiken över in och utflyttningen i kommunen där det för ungdomar i gymnasieåldrarna finns ett tydligt negativt flyttnetto. Ungdomars benägenhet att flytta från kommunen ökar markant från ca 17 års ålder till att nå sin topp i dryga 20-årsåldern. En minskat antal gymnasielever tillsammans med flyttrörelser kan förklara en stor del av volymförändringarna under vårterminen 2015. Antalet ungdomar som i vår går ut grundskola ökar nu och för hösten förväntas antalet ungdomar i gymnasieskolan ligga i nivå med budgetantagandet. Flyttrörelserna för de yngre gymnasieungdomarna är dock svåra att prognostisera vilket innebär att det även i fortsättningen kommer att vara osäkerheter i den ekonomiska prognosen för området. Med hänsyn taget till detta prognostiseras ett mindre överskott avseende helåret för gymnasieskolan på 300 tkr.

Därutöver har förändringen i skolan rörande vilka elever som är berättigade att studera enligt grundsärskolans läroplan samt en liten med inte oväsentlig ökning av barn med funktionsnedsättning inom autismspektrumområdet fortsatt att påverka kostnaderna för att anordna förutsättningar för dessa elever att få undervisning i en miljö som är individuellt anpassad och samtidigt ha tillgång till en reguljär skolmiljö. Kostnaderna för särskilt stöd inom grundskolan fortsätter därmed att öka.

För vägledningseenheten samt vuxenutbildningen redovisas sammantaget ett överskott för perioden om 400 tkr. Såväl intäkter som kostnader fördelas ojämnt över året och periodiseringar är inte gjorda fullt ut här. För helåret prognostiseras ett positivt utfall om 200 tkr.

2. Känslighetsbedömning

Den ekonomiska prognosen för helåret är gjord utifrån försiktighetsprincipen. I prognosen finns en viss marginal för att volymerna kan bli något större utan att prognostiserade utfallet ska bli väsentligt lägre. Risker för ett lägre utfall än

prognosen för helåret för nämndens ansvarsområde på helhetsnivån bedöms därför som liten.

Inom förskola och pedagogisk omsorg bedöms risken för betydande volymförändringar som relativt liten. Volymförändringarna sker främst mellan exv. pedagogisk omsorg och förskola vilket sammantaget har små effekter på utfallet. Risken för volymförändringar ligger främst i oförutsedda förändringar i flyttmönster. Risken uppskattas +/- 500 tkr.

För grundskolan bedöms prognosen som stabil. De totala volymavvikelserna är små och det som i huvudsak påverkar utfallet är att antalet elever i fristående skolor ökar. En fortsatt ökning där generera en ökad nettokostnad för nämnden. Risken uppskattat till +/- 1 000 tkr.

Kostnaden för skolskjutsar och full effekt av nytt avtal innebär en risk för ökade kostnader inom området. Risken uppskattas till +/- 300 tkr.

Grundsärskolan är extra känslig för enstaka volymförändringar och risken för avvikelse i förhållande till prognos bedöms till ca +/- 600 tkr. Motsvarande känslighet finns för särskilt stöd/tilläggsbelopp i grundskolan bedöms till +/- 700 tkr.

För gymnasieskolan är osäkerheten stor trots insatser för som har ökat säkerheten i nämndkontorets prognoser. Bl.a. har en förstärkt uppföljning av gymnasieelever för att motverka avhopp, en striktare bedömning av finansiering av förlängda gymnasiestudier m.m. gjorts. Större förändringar i elevers val av gymnasieprogram slår igenom i budget liksom sannolikt även flyttrörelser. Risken för högre/lägre nettokostnad jämfört denna prognos uppskattas till +/- 2 000 tkr.

En sammanlagd bedömning av den ekonomiska känsligheten uppgår därmed till +/- 5 100 tkr vilket är mindre 1% av nämndens nettobudget för året.

3. Väsentliga händelser i verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat att Barn och utbildningsnämnden ska övergå till förvaltningstyre från och med 2015. Beslutet innebär att nämnden nu också har huvudmannansvaret för den kommunala produktionen, de kommunala förskolorna och skolorna. I ett eget PM redovisar produktionsområdet verksamhetsredovisning per mars 2015. Den förändrade politiska organisationen innebär också en positiv utveckling av samarbetet på tjänstemannanivå.

En struktur för systematisk kvalitetsarbete har utformats. Arbetet med att ta fram strukturen har pågått sedan sommaren 2014 en arbetsgrupp med rektorer och nämndkontorets kvalitetsansvarige. Gruppen har utifrån den vägledning statliga så kallade allmänna råd m.m. formulerat en struktur som gör det möjligt att följa upp, analysera, planera och genomföra åtgärder för att utveckla verksamheterna. Det ger också nämnden ett bättre verktyg för att styra verksamheten genom uppföljningen. Alla delarna är ännu inte färdigutvecklade och ett arbete återstår, bl.a. avser det förskoleområdet.

Under 2014 genomförde Skolinspektionen en så kallad regelbunden tillsyn av kommunen förskolor och skolor. I sitt beslut förlade Skolinspektionen skolhuvudmannen att åtgärda de brister som inspektionen påtalat. Bl.a. handlade det om det systematiska kvalitetsarbetet.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar årligen öppna jämförelser inom flera områden. Nyligen publicerades öppna jämförelser för grundskolan. Rapporten jämför ett stort antal nyckeltal för läsåret 2012/2013 mellan landets 290 kommuner.

I mars 2015 gjordes en resultatredovisning för förskoleklass och grundskolan efter vårterminen 2014. Bl.a. redovisades resultaten från nationella proven i de olika årskurserna och ämnena liksom genomsnittliga meritvärden i årskurs 9 samt andel elever som når målen i samtliga ämnen.

Det genomsnittliga meritvärdet för år 9 i Ekerö 2014 var 232,6 en ökning med 4,9 meritvärdespoäng jämfört föregående år. Det är en större ökning än för riket. Andelen elever i år 9 som nått målen i alla ämnen uppgår till 87,3 %, en mindre ökning jämfört föregående år.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar årligen öppna jämförelser inom flera områden. Årets öppna jämförelser för grundskolan har ännu inte publicerats varför någon ranking inte finns tillgänglig.

Vid ingången av 2015 hade 80 av 82 förskollärare i de kommunala förskolorna en lärarexamen men bara 57 har tagit ut sin lärarlegitimation vilket är 69 procent. Av de kommunalt anställda lärarna hade 214 av 257 lärare en lärarexamen. Av de 43 lärare som saknar examen finns några i kompletterande utbildning och några på väg att få sin examen. Det är 183 lärare som har legitimation, vilket motsvarar 71 procent.

Vid uppföljning och möten med flera av de som nu bedriver kompletterande studier ser det positivt ut att de ska hinna nå sin examen innan sommaren 2015. Det är dock osäkert hur många av de som saknar legitimation som hinner få sin legitimation.

4. Investeringar

Nämnden har inga investeringar.

Bilagor

Bilaga 1: driftekonomisk sammanställning per 2014-03-31, utfall och prognos.

Bilaga 2: Volymer, utfall och prognos